

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Évesz. évre 12 kór, Fél évre 6 kór.
Negyed évre 3 kór. Egy hóra 1 kór.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 8 koronázott korúak
a lapot

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapból 16 fillér.

Főmunkatárs:

dr. Matkovich Tivadar.

Feladat szerkesztő és lapfőigazgató:

Hj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árulhatók.

Bölcselet.

Gróf Apponyi Albert és gróf Károlyi Mihály hétfőn sürgős interpellációkat intéztek gróf Tisza István miniszterelnöknek, annak a hírére, hogy az osztrákokkal létrejött a megállapodás a kiegyezésre nézve, 20 évi időtartamra. Gróf Tisza István azonnal megadott válaszában kijelentette, hogy csak *előzetes* megállapodásokról van szó, amelyeknek alapján azonban a német kormánnyal felvehetik a tárgyalások fonalát, magától értetődően, hogy ezek az előzetes megállapodások *nem prejudikálhatnak* a törvényhozás elhatározásának, legyen az a háború után megválasztandó új parlament, amelynek a döntésére óhajtaná bízni a kérdést a mint valószínűleg történni is fog; avagy legyen az a mostani parlament, amely elé csak valami non putarem esetén fogna az a dolog eldöntés végett kerülni. Részletesebb felvilágosítást nem adhat, mert ez annyi lenne, mintha a külföld előtt kimutatnák az utókártyánkat. Emez okos, hazafias, tisztességes, tehát mindenképpen korrekciót választ — talán éppen azért mert olyan — az interpelláló urak egyike sem vette tudomásul. Azok az urak, akik a nagy hazafiaságukkal összeegyeztelhetőnek tartották, hogy az általuk kárhözottot kvótát akkor, amikor kormányon voltak, 2 százalékkal felemelték, amit addig egyetlen 67-es kormány sem tett meg, s amely 2 százalékkal plusz-terhet most a lepecskondiázott jelenlegi kiegyezési megállapodások fokról-fokra le fogják szállítani s Magyarországot vállairól levenni.

Politikai szemle.

Az elmúlt hét politikai eseményei között maradandó érdekességre tarthat számot az ellenzéknek az az elhatározása, hogy helyet kíván foglalni az összeférhetetlenségi bizottságban. A többség előzékenyen honorálta ezt a kívánságot. A bizottságból két munkapárti képviselő lemondott, egy hely pedig már régebb idő óta üresedésben lévén, a három helyre örgróf Pallavicini, Csermák és Vázsonyi ellenzéki képviselőket választották meg, akik az esküt le is tették a Ház színe előtt a törvényre és a házszabályokra. Ezzel tehát a kisebbség végkép feladta ama merev álláspontját, hogy az új házszabályokat sohasem fogja elismerni.

Holló Lajos Károlyi-párti képviselő a múlt szerdai ülésen olyan szerencsétlen háborus beszédet mondott, hogy a többi ellenzéki pártok tagjai tüntetőleg kivonultak mellőle a terem-ből. A beszéden egy gondolat kigyó-

zott végig, az, hogy a háborút Németország okozta, tán kereste és felfedezte, holott mindenki tudja, hogy ha az orgyilkos, vereskező Szerbiát az ántant-hatalmak pártul nem fogják és nem uszítják ellentünk, akkor az egész háború nem lett volna egyéb, mint csakis a mi büntető expedíciónk a minket évek óta már türethetetlenül folyton sertegető, arcátlanul kihívó déli szomszédunk ellen. Tisza röviden, de az egész Házban osztatlan, nagy hatást keltő beszédben válaszolt Holló igaztalan felelőtlenségére, tiltakozván az ilyen állítások ellen, melyek a történelmi hűség-ség ellenkeznek s a mi érdekeinkre e pillanatokban károsak lehetnek. Lesújtó volt Tisza beszédében az a rész, hogy érti, ha ellenségeink igyekeznek a ránkényszerített háború felidőzésének vétkét Németországra tegni, de érthetetlen, hogy akad ember a magyar parlamentben, aki erre a szerepre vállalkozik.

Másnap Farkas Pál ugyancsak a Holló beszédét szedte szét alaposan és egy fordulattal az egész Károlyi-párt külső politikáját bírálta, szemére hányván ennek a legszélsőbb ellenzéki pártnak, hogy a háború előtt az orosz befolyáshoz kívánt csatlakozni. És szóvá tette Farkas Pál a Károlyi Mihály gróf

ismeretes amerikai korszakját is, bizonyítva, hogy az akkor, ott elhangzott meggondolatlan beszédek csak a gyűlölet szítására voltak alkalmasak, csak ellenségeink arzenáljának szállították ellentünk azóta sokszor felhasznált muniációt, tehát élénk ellentétben állanak azzal az eszményileg magas, gyakorlatilag nagyszerű célzattal, melyet magyar nemzeti érdekből tűzött maga elé amerikai útjában Apponyi Albert gróf.

Még egy kelletlen ügye intéződdt el az ellenzéknek egyszerű szavazással. A delutáni ülések tervét tudvalevően az ellenzéki pártokból vetették fel; a tervhez a többség szívesen hozzájárult, alig pár nap múlva azonban megint csak ellenzéki képviselő azzal az indítvánnyal lépett fel, hogy rövidítsék meg az ülések idejét egy órával, sőt a folyosókon, kivált az Andrássy-pártiak, azt hangoztatták, hogy vissza kell állítani a régi rendet. A többség természetesen most leszavazta az indítványt. Az új rend eléggé be is vált, mert a miniszterek délelőttönként hivatalos teendőiket végezhetik, kihallgatásokat adhatnak, ami különösen a vidéki érdeklődőkre nézve nagyon fontos időbeosztás.

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Hófer jelentése.

(Febr. 24.) Keleti harcér: Buzau torkolatától nyugatra **meghíusultak** az orosz közeledési kísérletek. Egyébként fagy miatt gyenge tevékenység volt. Brzezany mellett és Zalocsetől nyugatra rohamcsapataink **pusztító munkát végeztek és 280 embert elfogtak.**

Német jelentés.

(Febr. 24.) Nyugati harcér: Eső és köd miatt csak kis területre szorított felderítő harcok folytak.

Bolgár jelentés.

(Febr. 24.) Macedon front: Bitolia és Moglena körül gyér fegyver-, gépfegyver és aknátűzelés. A Vardar jobb partján járőrök csatározásai. — Román front: Két ellenséges monitor ágyuzni kezdte Tulceát, de tüzérségünk elűzte őket.

Török jelentés.

(Febr. 24.) Tigris front: Négy ellenséges dandár támadta felahie-i állásainkat. Az **ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, döntés még nincs.** — Kaukázus front: Egy

felderítő osztagunk behatolt az ellenség állásába és annak nagy veszteséget okozott.

(Febr. 24.) A Milli-ügynökség jelentése szerint Mezopotámiában Kut el Amaranál a Felahie-állás előtt február 17-én lefolyt csatában **egy angol dandár megsemmisült.** Az arkok tele voltak angol holttestekkel; az utóbbi időben 30.000 embert veszítettek az angolok.

Hófer jelentése.

(Febr. 25.) Egyik harcérten sem történt lényeges esemény.

Német jelentés.

(Febr. 25.) Nyugati harcér: Arfoisnál angol, Ripontnál francia csapatokat vertünk vissza.

Franciaország éhínség előtt.

Bernből jelentik, hogy lyoni lapok szerint a francia kamarában több képviselő a katonáknak a frontról és a katonai műhelyekből való hazabocsátatását kívánta, mert **Franciaország éhínség előtt áll.**

Hófer jelentése.

(Febr. 26.) Keleti harcér: A Tatár-

szoros környékén visszavertünk egy orosz támadást. — Olasz harctér: Általában, de különösen a Vertobja-szakaszon fokozott tüzertervekenység mellett intézett olasz támadást súlyos veszteségeikkel visszavertük.

Német jelentés.

(Febr. 26.) Nyugati harctér: Ypern, Armentières és Arras körül visszavertünk angol előretöréseket. Liventől nyugatra földerítőink az ellenség állásaiba nyomultak és foglyokat ejtettek. St. Michaelnél a francia véllalkozások meghiusultak. Egy francia légihajót lelőttünk.

Bolgár jelentés.

(Febr. 26.) Macedon front: A Presbátó, a Vardar és Doiran-tó között gyöngye tüzelés. Szopp falutól elűztünk ellenséges földerítő vsztagot. — Román front: Több helyütt kölcsönös tüzelés.

Lőszerraktár pusztulása.

A Frankfurter Zeitung február 25-iki kelettel jelenti, hogy a rennesi óriási lőszerraktárban borzalmas katasztrófa történt, 80.090 tonna lőszer pusztult el. Eddig 200 halottat és 700 sebesültet ástak ki.

Hőfer jelentése.

(Febr. 27.) Keleti harctér: A Tatár-szorosnál visszavertünk egy újabb orosz támadást, Brzezanyánál pedig az orosz előretörést. — Olasz harctér: Vertobjánál csapataink benyomultak az ellenséges árokba, szétrombolták azt, néhány védőt elfogtak, a többi megsemmisítették.

Német jelentés.

(Febr. 27.) Nyugati harctér: Armentières és Ancre között angol ferderítők, a Champagneban franciák sikertelenül támadtak. Az ellenség tegnap 8 repülőgépet veszített.

A tengerészeti vezérkartól.

A Wolff-ügynökség jelenti, hogy 26-ára virradóra torpedónaszádjaink egy csoportja behatolt az angol csatornába és a dover-lai vonalon túl a Themse-torkolatába. Az örködő angol rombolókat szétszórta, többet megromgált s a harctér elhagyására kényszerített. Egy másik csoport egész Nort-Fordaudig és a Dawnokokba hatolt előre anélkül, hogy őrségre talált volna. A tengerpart katonai műveit, Margate várost és néhány horgonyzó angol járművet jó eredménnyel löttek. Mindkét expedícióból sértetlenül tértek vissza naszádjaik.

Elsüllyesztett angol személyszállító.

A Reuter-ügynökség február 26-áról hivatalosan jelenti, hogy a 18.099 tonnás Laonia nevű angol személyszállító gőzöst elsüllyesztették.

Bolgár jelentés.

(Febr. 27.) Macedon front: Gyöngye tüzeréségi de élénk légi tevékenység az egész fronton. Egy francia repülőt lelőttünk. — Román front: Egy orosz osztag Tulceánál a befagyott folyón őrségünkhöz próbált közelíteni, visszavertük s egy tisztet elfogtunk.

Török jelentés.

(Febr. 27.) A Tigris-fronton tervszerűen haladunk előre; a Sinai-fronton visszavertük az ellenséges lovasságot.

Az Unio lekésik.

Amsterdamból írják február 26-án, hogy a Daily Telegraph newyorki tudósítója közli lapjával, hogy a békés körök nem tartják valószínűnek a diplomáciai viszony megújítását és a Németországgal való háborút, mert a világháború előbb véget fog érni, semmint az Unio megfelelő hadsereget és hajóhadat szerezhet.

A buvárhajóharc körül.

1

Amikor a világháború megindult, egy pár szakembereken kívül bizonyára nagyon kevesen gondoltak a buvárhajókra és még kevesebben sejtették, hogy ezekre vár a nagy feladat: a tengeri hatalom eloszlását gyökerestül felforgatni. Ennél a szónál, hogy: „tengeraltató” — akkor még olyan keveset használták e szót, hogy nem volt érdemes rövidíteni — valami igen veszedelmes és titokzatos sportra gondoltak az emberek, a francia tengerészet néhány borzasztó katasztrófájára talán. A franciák tudniillik utörök voltak ezen a téren.

A buvárhajók évek óta ott szerepeltek a flottakézikönyvekben, Franciaországnak volt belőlük a legtöbb, talán heven, azután következett Anglia valamivel kevesebbrel, Németországnak talán két tucat, nekünk csak féltucat buvárhajónk volt. A háború kitörése után nemsokára, — a német külföldi flotta cirkálói sorra elpusztultak, miután oly felejtethetetlen hősiességgel küzdöttek úgyve és úgyve távol hazájuktól az angol urató oceanokon — az ellenség tengeri uralma oly körülhatárolt látszott, hogy e mindenhatóság fokozását el sem lehetett gondolni.

Tengeri hatalma e tetőpontján Anglia arra az ördögi elhatározásra jutott, hogy egy gyökeres eszközt fog alkalmazni a középonti hatalmak megsemmisítésére: a kiéheztetést. Amikor szemről szembe állottak az ellenséggel, veszteséget veszteségre szenvedtek az angolok, de mégis győztesek öhajítottak és remélték maradni: a nemkombatánsok; a nők és gyermekek nagy tömegén. Ezért habozás nélkül lábbal tiporták a nép-jog eivet, amelyeket pedig maguk is ünnepelesen elismertek volt.

E pokoli terv ellen, amelynek aljasabbat a világtörténet nem ismer, azok táborából, akik folyton kultúráról, civilizációról meg a mi barbárságunk elleni küzdelemről szavalnak, nem emelkedett a tiltakozó lelkiismeret egy hangja sem. Ellenkezőleg: az angol háborús közvélemény — a gyűlölet, hazugság és álszenteskedés keveréke — még némi erkölcsi alapot is rögtönzött e merénylet számára és a „semlegesek” cöhe, amelyet egyelőre nem vontak be a nemes játékba, hallgatva és érdeklődve figyelték, hogy vajjon hová fog fejlődni a gonoszság e gigászi műve?

A középponti hatalmak egy negyedévig vártak. E negyedév meggyőzőtt róla, ha ugyan előbb nem tudtuk, hogy a legkomolyabban veszünkre törnek; az éhség szürke kísértete kopogtatott ajtónkon. A harc minden megengedett eszközzel és belső szervezkedéssel segítettünk magunkon. Ellenségeink a káröröm fintoraival kísérték első rendszabályainkat az élelmiszerellátás terén, csak az éhező népek panaszos nyögését hallották ki belőle és ez édes zene volt a fülüknek.

■ VISZKETEKSÉGET ■

rúht, sömört legbiztosabban elmulasztja a

Barna zsir Kis tegely K 160,
nagy tegely K 3—,
családi adag K 9—, utasítással rendelhető:

Dr. Flesch E. „Korona” gyógytárából, Győr.

Hirek.

— **Esküvő.** A múlt héten tartotta gróf Cziráky József tart. huszárcapitány esküvőjét Andrássy Ilona grófnővel, a hősi halált halt pápai grófnak, Eszterházy Pál özvegyével.

— **A városok kongresszusa.** A városok kongresszusának állandó bi-

zottsága a múlt héten ülést tartott Budapesten. Ezen a gyűlésen résztvett dr. Antal Géza, Pápa város jeles orsz. képviselője, a városok ügyének legalaposabb ismerője és szószólója is, és több indítványt tett, melyeket az ülés lelkesedéssel fogadott és el is fogadott. Ugyanőt mostanában az a nagy megtiszteltetés érte, hogy a magyar-német gazdasági szövetség választmányi tagjával választották meg, mely olyan exclusiv, elite testület, amelybe csakis a tudomány, s a gazdasági élet jelesei vehetnek részt. Búszkék vagyunk reá.

— **Katonai kinevezések.** Ófelsége a király legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott a tüzérségnél őrnaggyá: gyulafalvi Bulyovszky Jenő 7. honv. táb. á. e-beli hadnagyot; a gazdasági tisztikarban: százados gazdasági tiszté: Czabán Vilmos 31. honv. gy. ezredbeli főhadnagy gazdasági tisztet; a tartalékban főhadnagyokká: Grünwald József, Rédey István és Zoltán Mór 31. honv. gy. ezredbeli tart. hadnagyokat; hadnagyokká: Frisch Viktor, Dömby Gyula, Gyuricza Miklós, Pápay Károly, Altmann K. Aladár, Beck Andor, Györgydeák Ernő, Böhm Árpád, Reviczky Sándor, Horváth István, Nagy István, Hamburger István, Földes János, Moharos Gyula, Wolnhofer Nándor, Csomay Kálmán, Héger Endre, Scherer János, Zászlós István, Hilbert Károly, Süle József, Balassa Béla, Beöthy Pál, Horváth Sándor, Rausch Antal, Mercz János, Véssey Miklós, Horváth Mihály, Páragh Endre, Bozó Sándor, Nagy Béla; Kiss Imre, Czopf Ferenc, Möröcz Ödön Lajos, Nemes Sándor, Bogoszlavlev András, Mikolás Imre, Keller László, Bartha Imre, Kemény Hugó, Braun Ferenc, Domonkos Kálmán, Kuncsner István, Döbrössy Endre, Szilágyi István, Ligeti Lajos, Simon József, Demjén József, Rézman Kristóf, Todorán Endre, Mayer József, Baumgartner József, Gabasits József, Válinth János, Valasek Ferenc, Sudy Sándor, Schaffhauser József, Pápay János, Kürthy László, Szűcs János, Páhy Rafael, Klein Adólf, Horváth Ferenc II., Szikora Ferenc, Löwy Márton, Krausz Imre, Ihász Miklós Imre, Mózes Ernő, Gondol Dániel, Szalay Imre, Stenger Ágost, Ihász István, Grozaf Kálmán, Neumann Sándor, Palkovics Árpád, Tánczos Béla, Flink József, Klász Andor, Muzslay Mihály, Standt Ferenc, Gáspár László, Holeczy Ödön, Masszi József, Bazsó Károly, Fejér Andor, Mercz József, Pálffy Zoltán, Balla Gábor, Kozarics György, Balla Károly, Tolnay László, Spitzer László, Elnér Gábor, Spiegel Imre, Sente Imre, Pozsgay Pál, Farkas Ferenc, Piczek Zoltán, Batisz József, Freibauer Ede tart. zászlókat.

— **Uj tb. kanonok.** Ófelsége a király f. évi február 3-án kelt legfelsőbb elhatározásával a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter előterjesztésére Szabó József török-koppányi plébánost a veszprémi székesegyházi káptalan tb. kanonokjává nevezte ki.

— **Katonai kintüntetések.** Ófelsége a király legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicsőre elismerés tudtul adassék Paulics Géza, a 4. honv. gy. ezrednél beosztott 7. (41) honv. táb. á. gy. ezredbeli hadnagy gazdasági tisztnek. — A felhatalmazott parancsnokság adományozta az I. oszt. ezüst vitézségi érmet: Riskó Elemér tart. hadnagynak és Stang Ignác őrmesternek a 7. honv. huszárezredben; a II. oszt. ezüst vitézségi érmet Szilassy Oszkár szakaszvezetőnek és Turó Illés népf. huszárnak a 7. h. huszárezredben.

— **Halálozás.** Kopácsy Árpád, a pénzügyminiszterium-tisztviselője elhunyt Budapesten. Az illető fiatal korában mint vármegyei aljegyző, árvaszéki úlnök és megyei

pénztárnok szolgált Veszprémmegyében. 1887-ben a nagyvázsónyi kerület orsz. képviselőjévé választották. A reá következő ciklusból kimaradt, amidőn a pénzügyminiszteriumnál nyert alkalmazást. Születésére nézve nem volt Kopácsy, csak adoptált fia volt néhai Kopácsy György kuriai bírónak, aki mostoha atyja volt. Az édes atyja Tripammer volt, néhai Szigethy Józsefnek és Imrénének, a Nemzeti Színház nagy művészeinek fivére.

— **Leikészeiktatás.** Mesterházy Lászlónak, a nagy lelkesedéssel egyhangulag megválasztott pápai ág. ev. jeles lelkésznek mult vasárnap volt a beiktatási ünnepélye, amelyen a pápai különböző vallásfelekezetek között fennálló szeretet bizonyítékaként valamennyinek jelen volt a küldöttsége. De jelen volt a város és a honvéd huszártisztikar képviselője is. Az ünnepélyt dr. Mohácsy Lajos egyházmegyei főjegyző írma vezette be, mely után Takács Elek, a veszprémi egyházmegye jeles esperese gyönyörű beszéd kíséretében iktatta be az új papot. Azután Mesterházy László beköszöntője következett, melyben a szeretet gyakorlását és a szegények istápolását jelölte meg működése vezérezsméül. Következett Belák Lajos egyh. felügyelő elnöklése alatt a diszgyűlés, ahol dr. Kluge Endre felügyelő üdvözölte az új lelkészt az egyházmegye nevében. A ref. egyház nevében Kis József esperes, a ref. főiskolában Csizmadia Lajos igazgató, az ev. nőegylet nevében Kakas Irén, a tantestület nevében Szutter Dániel ig. tanító, az elemi isk. növendékek nevében pedig Fried Mariska IV. oszt. növendék tolmácsolták az üdvözlöt. Az új lelkész minden üdvözlésre külön válaszolt. Beiktatás után gyűlékezeti körbeled volt a lelkészlakon, melyen a lelkészek és a gyűlékezeti tisztikar egyes tagjai vettek részt.

— **A király arcképe az érmeiken.** Hir szerint valamennyi kitüntetési érmet a király arcképe fogja díszíteni. Emé tény annál inkább öröme fog szolgálni a magyar népnek, mert szeretett új királyának képmását a legszelebb rétegekben megismerheti.

— **Leltározás.** Minden üresedésben levő kath. püspökség vagyonát, mielőtt azt a kinevezendő utódnak átadnák, a törvény értelmében leltározzák. A veszprémi püspökség vagyonának leltározását most kezdték meg a kormány megbízottai Gósztonyi Aladár min. osztálytanácsos és Darás Sándor számtiszt, akik e célból hétfőn érkeztek Veszprémbe.

— **A legfelsőbb dicsérő elismerés jelvénye.** A különös dicsérő elismerés a legmagasabb rendelkezés értelmében másodszer és harmadszor is tudt adathatván, ennek megtörténtét a „Nagy katonai érdemem” szalagján egy s illetve két széles aranypántal fog jelezetni.

— **Új rekvirálás.** Legközelebb tudósítást adtunk a veszprémmegyei törvényhatósági gazdasági bizottság üléséről, mely újabb rekvirálást javasolt s azt is, hogy nagyobb gazdaságokban nemcsak a vetőmagot, hanem az állatok szemes gabonatakaromány mennyiségét is le szállítsák. És pedig tenyészbikáknál 3, növendék bikaiknál 1 és fél éves korukig 1, borjúknál féléves korukig fél kilógramm zab lesz naponként és fejenként a takarmánymennyiség.

Ez ügyben Pápan március 6, 7. és 8-án tartják a tárgyalásokat a városban és a járásban levő gazdaságok részére. Deveserben március 10 és 11-én a járás gazdaságaira nézve. Veszprémbe március 13 és 14-én a város határában levő gazdaságokra vonatkozólag. Enyingen március 23 és 24-én a járási uradalmakban. Zirczen március 26 és 27-én a járás gazdaságaira, — mindenütt a főszozolgabírák, illetve a polgármesterek hivatalos helyiségeiben, mindig reggel 8 órakor. Ez képezi majd a rekvirálást, melynek szóbeli vagy írásbeli megállapodás fogja tartalmazni az eredményét.

A tárgyalásokat csetényi Holitseher Károly nagybirtokos, országyűlési képviselő, az Országos Élelmezési Központ veszprémmegyei megbízottja vezeti dr. Véghely Kálmán megyénk alispánjának jelenlétében. A tárgyalásokra magukkal kell venniök a birtokosoknak, a legutóbbi rekquirálás után fennmaradt gabona- és takarmányművek mennyiségének pontos kimutatását a gazdaság nagyságának és minőségének képét, a művelési ágak kiültetésével, az üzemi tervet és az állatállomány pontos összeállítását. A meg nem jelent érdekelt távollétében is megteszik a szükséges levonásokat.

— **A veszprémi kötőgyár üzemi körének kiterjesztése.** A gyár rongytepő gépeket szerzett be s fonógépeket fog 41 ezer márka erejűg beszerezni. Emé fejlődés a részvényeseken kívül Veszprém város közgazdasági életére is örvendetes befolyást fog gyakorolni. Az indokolt tökélemelés biztosítva van az Egyházmegyei Alapítványi Hivatal, a Veszprémi és Veszprémmegyei Takarékpénztárak részéről, amelyek elővételi jogot fognak gyakorolni, úgy hogy a maradék részvények elhelyezése az igazgatóság körében megtörténik.

— **Haslinger gyalogos.** Olaszország ama hőbörította hegyesúcsai, amelyeken a havasi gopár hadtestének minden katonája a győző büszke öntudatával áll, a cs. és kir. 59. gyalogezrednek egy, a felsőausztriai Friebergből való Haslinger József nevű katonája kiömlő vérével pecsételte meg hősiességkijét. Egy olasz gránát két fatönggő sebet szakított koponyájába, többszörösen szétzúzta a feje tetejét és a koponyabázist és agyvelővérzést is okozott. Ez 1916. november 20-án történt. Mely ájulaiban vitték a katonát a tábori kórházba, ahol az orvosoknak ugyan csak nagy fejtörést okozott megmenteni a legfelső hadur vitéz harcósát, négy nevetlen gyermek egyellen gondviselőjét.

Haslinger csak nem akart felébredni ájultságából, mesterségesen kellett táplálni, de az orvosok nem adták fel a reményt.

S Felsőausztria fiai kemény fából vannak faragva!

1916 november 24-én a tábori kórház lakói hősiéget esküdtek új haduruknak.

Az ünnepélyes aktus abban a betegszobában folyt le, ahol Haslinger feküdt.

Már az eskümentát olvasták. Ekkor a kórház parancsnoka észrevette, hogy az addig alétlan fekvő Haslinger esküre emeli jobbját, fel próbál ülni az ágyában és halk hangon ismétli az eskü szavait.

Mikor az utolsó szó is elhangzott, a kórházparancsnok odalépett a beteghez és megkérdezte:

— Mondd csak Haslinger, tudod-e, mi történt itt most?

A katoná így felelt:

— Ó, hallottam en már, hogy a mi jó öreg urunk meghalt. Katona vagyok, és így hát most fel kell esküdnöm az új uralkodóra!

E felemelő perctől kezdve, attól kezdve, ahogy sir szélén áll, sulyosan sebesült katoná harcosi hősiéget esküdtött új hadurának, nem is vesztette el többé öntudatát. Később még sulyos tudógyulladás is állott ki.

1916 december 28-ára Haslinger anynyira összeszedte már magát, hogy elhagyhatta a tábori kórházat.

A derék ember bucsuzásul csak egykélhetli szabadságot kért, hogy meglátogathassa a feleséget meg a gyermekeit. Azután, ugymond, szivesen megy vissza a frontra!

— **A hadifoglyokkal való bánásmód.** Hogy az oroszok miként bántak a hadifogoly legénységgel, mutatja a következő eset: 1915 február 23-án az I. számú ambulatóriumban kifogyott a fa és a szobákban a hőmérséklet a fagypontra alá szállt. Másnap reggel hét embert találtak megfagyva a priccseken. A városi kórház fertőző barakkjaiban ugyanilyen körülmények között

egy éjszaka huszontöt beteg hadifogoly halt meg. A legénységet majdnem mezitelenül bocsátották el a kórházakból. Ruhájukat a piacon eladták. Lábbeijüket majdnem mindig elvették tőlük. Nyáron katonáinkat mindig meztelb küldötték ki a falvakba. Az is megese, hogy hadifoglyaínk ingben, gatyában mentek munkára. Amikor egyszer váratlanul egy tábornok érkezett és szemléje közben meglátta a félmeztelen legénységet, botrányt csinált. Az orvosok sem élveztek különös szabadságot és 1915 nyara óta felüzött szoronyu örök kísérték őket szolgálatuk helyére meg vissza. 1916 május 2-án felszólították az orvosokat, hogy lépjenek be a szerb hadseregbe. Senki sem jelentkezett. 1916 március 8-án nagyobb hadifogoly-szállítmányt indítottak utnak: állítólag a Murmanvasut építésére. A legénységnek azt is megtiltották, hogy saját tisztjeiknek tisztelegjen. 1916. év szeptember 4-én H. főtörzsorvost három orvossal és orvostanhallgatóval együtt Szentpétervárra szállították, hogy onnan, mint szentfogyoly, visszatérjen hazájába. Jelentését a következő szavakkal végzi: „Minél rosszabbul bántak az oroszok az osztrák-magyar hadifoglyokkal, annál inkább éreztek magukat ismét osztrák-magyar katonáknak, és én hiszem, hogy azok az emberek is, akik, az oroszok szláv érzelmeiben bizva jobb bánásmódot vártak el, alaposan kiábrándultak tévedésükből.”

— **Nemzetközi Halottszállítási Iroda** Budapest, VI., Andrássy-ut 11. — Exhumál gyorsan és olcsón. — Minden felvilágosítást készséggel ad.

— **Katonai tilalom.** A hadügyminiszter megtiltotta, hogy katonák népkonyhát vagy más jöteknységai étkezdeit látogassanak, mert tudomására jutott, hogy azzal legénység és állisztek visszaéinek. Az étkezési pénzek kifizetését is korlátozta olykép, hogy azt csak továbbszolgáló, továbbá megbizható nős álliszteknek s az orvosi alapján és szerinti étkezdeknék fizessék a kezéikhez.

— **Mezei egerek irtására „Ratin” tenyészet.** A patkányok, hörszögök, ürgek, egerek irtására már régebben jó sikerrel hasznájják a „Ratin”-t. Dr. Raebiger újabb megkísérelte a mezei egerek irtását „Ratin”nal, melyre a szász tartomány földjei kedvező alkalmat nyújtottak. Az említett területen már a „Ratin” kihelyezését követő harmadik napon több ezer hullát találtak a földeken, míg a vadállomány, vagy más szabadon élő állatok között elhullás nem fordult elő. A „Ratin” tenyészet tehát mezei egerek pusztítására határozottan alkalmas. Bővebb felvilágosítással szolgál, a „Ratin” vezérképviselőség, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 30. szám.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap február 25-iki száma sok érdekes harcéri képeken kívül, amelyek bemutatják a mindenféle harc-téreinken folyó életet, ritka szép képekben mutatja be a Nemzeti Muzéumban rendezett koronázási emlékkiállítás. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Szabolcska Mihály verse, Szöllösi Zsigmond tárcája, Braun Lily regénye. Egyéb közlemények: Szurmay Sándor honvédelmi miniszter képe, cikk a német lqvagrendnek a háboruban tett szolgálatairól s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet. Sakkjáték, stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, fél évre két korona 40 fillér.

Mindenki vegye meg a a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Nemzetközi
**Halottszállítási
Iroda**

Budapest, VI. Andrásy-út 11.
Telefon 167—30.
Exhumál gyorsan és olcsón.
Minden felvilágosítást készséggel ad.

A Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság (Budapest — Képviselőház.)

KURTZ GYULA
VESZPRÉMBEN és PÁPÁN

Új és használt
zongora, pianino, harmonium
és cimbalom raktára.

Kölesönzések, javítás- és
hangolások helyben és
vidéken is teljesíttetnek.
Avult hangszerek újakért becseréltetnek.

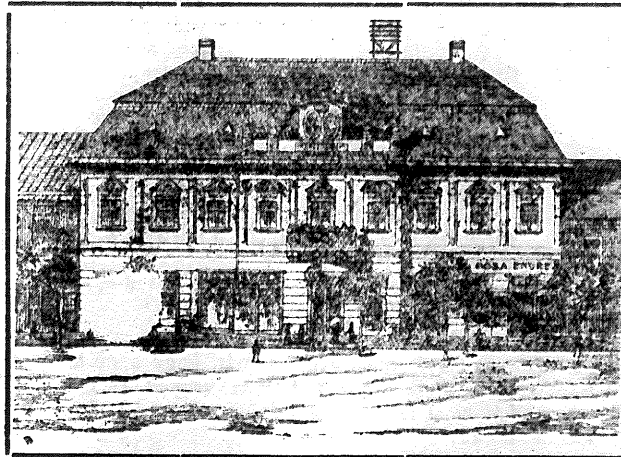
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.